

**Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi,
*Pagini de istorie a Ortodoxiei românești în America / Historic
Moments in Romanian Orthodoxy in America*, Dinasty
Books, London, 2018, 160 pp., ISBN 978-178-914-351-5**

Protos. dr. Maxim (Iuliu-Marius) MORARIU*

Despre istoria Ortodoxiei Românești din spațiul american se cunosc încă destul de puține lucruri, deși ea nu a fost întru totul ocolită de către specialiști și s-a regăsit uneori între preocupările lor. Sinteze precum cea a unor teologi mai mulți sau mai noi (a se vedea: Gabriel Gârdan, *Episcopia Ortodoxă Română din America – parte a ortodoxiei americane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007; Gabriel Gârdan, *Români ortodocși din America – documente*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2020; Gheorghe Henția, *O călătorie în America*, ed. Gabriel-Viorel Gârdan, Daniel Aron Alic, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014), se adresează cu precădere unui public specializat, interesat de astfel de subiecte cu precădere din rățiuni academice. Cu toate acestea, lucrări de popularizare, care să vorbească publicului larg despre cele înfăptuite aici, reușind să ofere o panoramă complexă și o actualizare a informațiilor privitoare la un subiect de larg interes și să capaciteze publicul larg în aprofundarea feluritelor lui aspecte sunt adevărate rarități.

În acest context, volumul multi-lingv intitulat: *Pagini de istorie a Ortodoxiei românești în America / Historic Moments in Romanian Orthodoxy in America*, apărut în anul 2018 sub coordonarea Mitropoliei Ortodoxe

---

* Protos. dr. Maxim (Iuliu-Marius) MORARIU – Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; e-mail: iuliu.morariu@ubbcluj.ro

Române a celor două Americi se constituie într-un demers editorial important, ce se cuvine deopotrivă semnalat și salutat.

Înzestrat cu o ținută grafică de invidiat, el este deschis de cuvântul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae (pp. 4-5), care trece în revistă cele două evenimente importante care au marcat anii 2016 și 2017 și rezumă conținutul lucrării arătând că: „Albumul de față cuprinde documentele și fotografiile reprezentative ale acestor evenimente. Documentele sunt cele ale proclamării înființării *Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi și a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei*, ale ridicării la demnitatea de Mitropolit și întronizării Înaltpreasfințitului Nicolae, ale întronizării Preasfințitului Episcop Ioan Casian. Fotografiile sunt mărturii peste timp ale prezenței ierarhilor, preoților, reprezentanților, autoritaților și credincioșilor la aceste evenimente înscrise în istoria Ortodoxiei românești de pe cele două continente americane” (p. 5).

Documente precum *Tomosul sinodal* pentru proclamarea înființării Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi și a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei (pp. 9-13), *Gramata patriarhală* de ridicare în demnitatea de Mitropolit a Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae (pp. 21-25), sau *Gramata mitropolitană* pentru întronizarea Preasfințitului Episcop Ioan Casian (pp. 95-100), vin nu doar să releve dimensiunea de sursă istorică de prim rang a demersului editorial, ci și să aducă o frumoasă mărturie cu privire la lucrurile frumoase petrecute pe continentul îndepărtat în acei ani și în același timp, să ofere cititorului un tablou al complexului context în care au avut loc evenimentele în cauză.

Alături de ele, cuvinte precum cel al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel (pp. 32-38), cel al părintelui Daniel Ene, secretarul Mitropoliei de la Chicago (pp. 39-49), cel al Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae (pp. 52-66), rostit cu prilejul evenimentului, cel al părintelui Nicholas Apostolas, vicarul instituției în cauză (pp. 75-79), cel al mai-sus pomenitului părinte Mitropolit cu prilejul întronizării Preasfințitului Părinte Ioan Casian ca cel dintâi episcop Ortodox Român al Canadei la Catedrala cu hramul „Sfântul Gheorghe” din Saint-Hubert (pp. 115-120), cuvântul dânsului, rostit cu prilejul evenimentului instalării (pp. 129-134), sau cuvântul părintelui Mircea Panciuc (pp. 148-151), vin să întregească tabloul celor prezentate și să vorbească despre dinamica vieții pastorale de pe meleagurile americane și despre modul în

care Patriarhia Română a știut să o stimuleze în anumite momente istorice importante. Traduse în limbi precum cea engleză sau cea franceză, ele sunt, de asemenea, acompaniate de o bogată și reprezentativă anexă fotografică, ce vine să imortalizeze cele petrecute, oferind posteritatei nu doar posibilitatea unei înțelegeri ulterioare prin prisma documentelor și a cuvântărilor rostite, ci și cea a vederii celor întâmpilate.

Rod al unei munci editoriale ample și bine realizate, volumul trilingv intitulat: *Pagini de istorie a Ortodoxiei românești în America*, apărut în anul 2018, se constituie nu doar într-o valoroasă contribuție cu relevanță documentară și istorică, ci și într-un text care vine să se adreseze publicului larg, oferind o sinteză istoriografică și culturală bine scrisă și o evaluare complexă a dinamicii unui fenomen care se găsește încă în plină evoluție.